

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

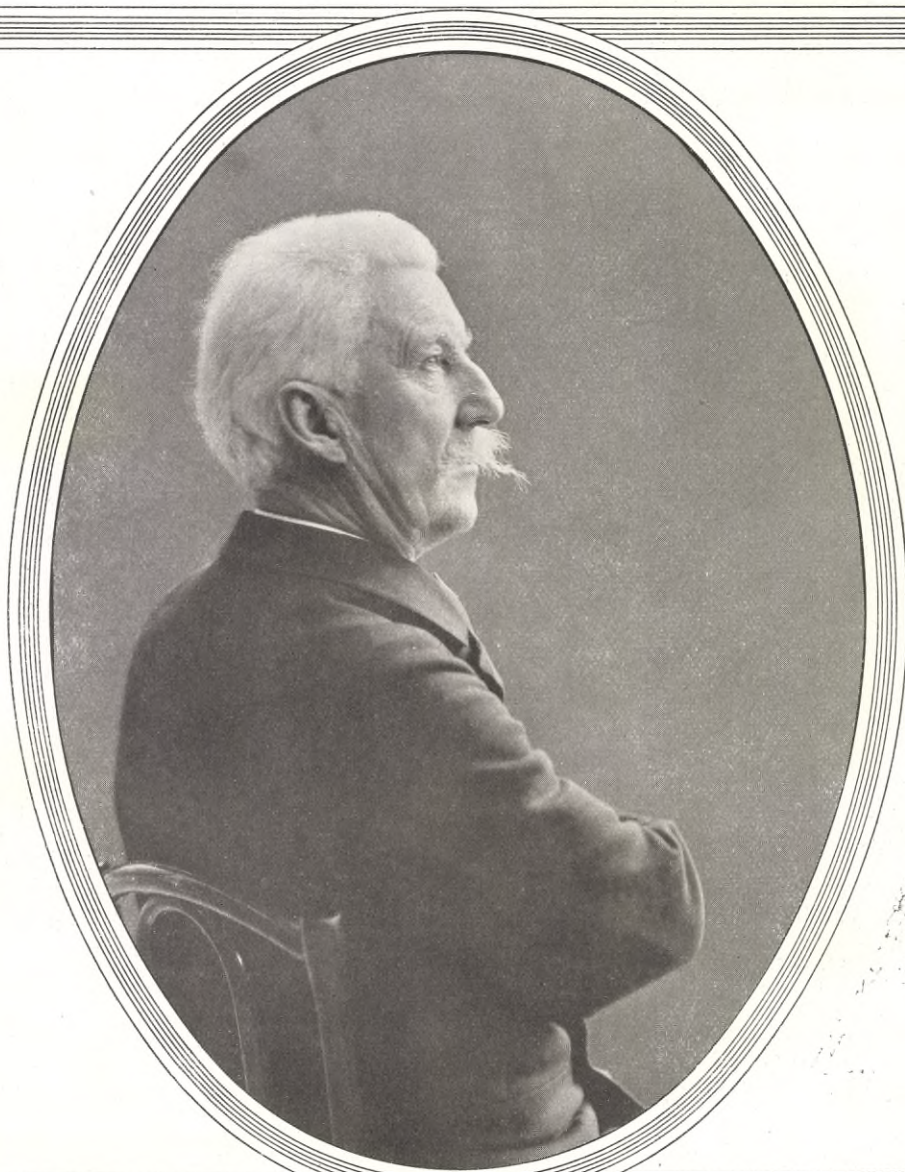

SOMMARBILD FRÅN STOCKHOLMS SKÄRGÅRD. — FOTO. ALMBERG & PREINITZ, STOCKHOLM.

16:DE ÅRG.

DEN 15 AUGUSTI 1915.

N:o 46

Rudolf Qvistberg

RICHARD GUSTAFSSON.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

“Ett godt skratt förlänger livet” är en gammal erfarenhetssats, hvars sanning nog icke kan dragas i tvifvelsmål. Om skämttidningsredaktörer icke dess mindre i många fall icke kunnat glädja sig åt någon lång lefnad, kan det ju bero därpå, att “det icke alltid är så roligt att vara rolig.” Vårt land kan emellertid berömma sig af att bland sina journalistiska skämtare räkna åtminstone en man, som icke bara glädt andra, utan även själf njutit tillfredsställelsen af att kunna skåda tillbaka på en lyckosam lefnadsbana utöfver det vanliga måttet: Richard Gustafsson, “Kaspers” grundare och redaktör genom halftredje årtionde. När han för tio år sedan fyllde 65 år, kunde han presenteras som nestorn bland Europas skämttidningsredaktörer. Nu då han fyller sitt tredje kvartsekel, lär han vara det bland världens.

Richard Alfred Gustafsson är född stockholmare. Den 11 aug. 1840 såg han första gången dagens ljus, utan att hans föräldrar Johan Petter Gustafsson och Kristina Hörnsten då kunde ana, att den lille skrikhalsen en gång skulle bli en af Sveriges rolighetsministrar. Från början syntes han också vara bestämd för en helt annan bana. Efter konfirmationen fick han nämligen sin första anställning som bodbiträde hos specerihandlanden Boivie på Drottninggatan och att han icke tog denna på skämt, förstår man bäst därpå, att han höll ut icke mindre än fem år på den anspråkslösa platsen bakom disken. Det berättas emellertid, att naturen redan vid den tiden tog ut sin rätt: Boivies kunder lära nämligen ha öfverraskats af att emellanåt på speceripåsarne finna icke blott firmatrycket, utan ock poetiska utgjutelser vittnande om en högre flykt än man skulle vänta af en krydduppvägarers prosaiska yrke. Det kom också en dag, då boden syntes den unge Richards fantasirika drömmar för trång och år 1861 tog han steget ut och öfvergick från Merkuri till Thalias tjänst. Som skolpojke hade han en gång fått uppträda som amatör i stycket “Skolgossarne”, som gafs af Pierre Déland på Djurgårdsteatern, och vann därvid en framgång, som icke ville låta scenen komma ur hans häg. Sedan han ett år studerat scenisk konst vid k. teaterns elevskola, tog han engagemang vid det bekanta Åhmanska sällskapet för att efter något år följa Roos’ sällskap till Finland. Här dröjde det emellertid icke länge, förr än han kom i konflikt med sin direktör, som icke drog sig för, att när vintern bröt in och det icke längre fanns någon utväg för Gustafsson att komma tillbaka till Sverige, ge honom afsked. Nöden är emellertid uppfinningarnes moder och den blifvande skämtaren, som hyllade grundsatsen “bättre brödlös än rädlös”, författade nu sitt första teaterstycke “På Finlands gamla strand”, hvilket han anonymt erbjöd — Roos, som verkligen fastnade för det och genom 25 rubels författarehonorar skänkte den nyss af honom strandsatte nya substansmedel.

Till teaterbanan skulle han emellertid ej mer komma att återvända. I stället drogs han nu (1864) öfver till journalistyrket och fick efter att ha gjort sina första lörospån i Hälsingfors efter sin återkomst till Stockholm anställning hos Rudolf Wall i “Dagens Nyheter”, där han bl. a. tjänstgjorde som rättegångsreferent, kom därifrån till “Aftonbladet” och besökte 1866 som dess flygande Paris för att skildra den där pågående världsutställningen. Här stannade han ett helt år och hemsände därifrån icke blott mycket uppmärksammade korrespondenser, utan även en hel del öfversättningar af teaterpjäser. Han måtte visst haft ett visst äfventyrsblod

i ådrorna, ty en dag slängde han ränseln öfver axeln och begaf sig till fots som en vandrande gesäll åstad på en storvandring genom Schweiz, Italien, Tyskland och Österrike för att slutligen hamna vid Gyllene hornet i Konstantinopel. Efter en tids vistelse och vandring i länderna kring Bosporen återvände han, fortfarande till fots, till fäderneslandet.

Efter hemkomsten fortsatte Gustafsson som journalist och öfversättare, men producerade nu även dramatiska original, som på sin tid kunde glädja sig åt publikens synnerliga bevågenhet. I synnerhet var detta fallet med stycket “Polen blöder”, ett aktuellt versdrama i två tablåer, “På egen botten” och “Villovägar”, två fem-akts folkpjäser, samt “Rikedom”, som uppfördes på Svenska teatern med Olga Fähræus i huvudrollen. Bland musiktäxter han levererat märkes den till Södermans “Ett bondbröllop”: han blef gift med Södermans syster. Dessutom författade han icke så få revyer, som på sin tid gjorde sig bemärkta särskildt genom sin ofta skarpa satir och anspelningar på dagens politiska frågor.

Om dessa alster af hans penna redan sedan länge fallit i glömska, är detta däremot icke fallet med hans “Sagor”, som till och med fört hans namn vida öfver hemlandets gränser. Fyra samlingar sådana utkommo 1874—77 och mottogos med stort bifall samt öfversattes till tyska, engelska och franska. Den franska upplagan, “Autour du poêle” (“Kring stekpannan”) har till och med ansetts vara af den förtjänst, att den sedan 1902 varit antagen till läsebok i Frankrikes folkskolor.

Mest känd i sitt eget land har Gustafsson emellertid blifvit genom sin skämttidning “Kasper”, som han grundade år 1869 och fortsatte att redigera, ända tills han för fem år sedan lade den i sin yngste sons händer. Prof. J. A. Malmström ritade dess första titelvignett och anlittandet af artistiska ritstift i förening med en sund borgerlig humor skänkte den snart en popularitet, som hvarken äldre eller yngre konkurrenter varit i stånd att följa. Det kan förtjäna antecknas, att “Kaspers” förste tecknare var prof. Hellqvist och dess andre ingen mindre än Carl Larsson.

Skämttidningsredaktören var emellertid ingalunda främmande för lifvets allvarigare sidor. Både som kommunalman och politiker har Richard Gustafsson icke utan framgång pröfvat sina krafter. I ett flertal år har han tillhört Stockholms stadsfullmäktige och valdes tre särskilda gånger till en af huvudstadens representanter i Andra kammaren, där han tillhörde den vänstraste flygeln. I sina talrika debattinlägg uttalade han sig för öfrigt i de mest vidt skilda ämnen, men genom dem alla gick som en röd tråd medkänsla för den klass, om hvilken han i sitt jungfrutal yttrade, att den “icke äger någonting annat än sina kroppskrafter i striden för det dagliga brödet”. Icke minst *arbetarevännen* Richard Gustafsson skall med anledning af 75-årsdagen varda ihågkommen. “När frågan om försvarets byggande uteslutande på värnplikt en gång förekommer här”, slöt han sitt sista anförande, “då är väl jag icke på denna plats, men om jag det vore, skulle jag rösta för även om det vore ända till ett års öfningstid, ty jag är icke rädd för att låta våra söner exercera, men jag tror icke, att fosterlandet kan försvaras af slafvar, som tvungna drifvas fram. Endast frie män och medborgare kunna vara besjälade af den fosterlandskärlek, som är huvudvillkoret för ett kraftigt försvar. Se där mitt enkla program!”

Öland, dit konungaparet ombord på 'Drott' anlände den 3 aug. efter att under vägen vid landstigningstillfället haiva varit föremål för den varmaste hyllning från resp. rtsbefolknings sida.

Den nyutnämnde sekundchefen för Svea lifgarde öfverste J. Montgomery, öfvertog den 2 aug. under öfliga högtidliga militära former befälet öfver regimentet. Sedan gardet, som ställt upp på kaserngården, af major Lagerbjelke öfverlämnats till öfverste Montgomery, hälsade denne truppen med ett kort och kärnfullt tal, däri uttryckande sin förhoppning om att gardets goda anseende, dess ypperliga anda och sammanhållning skulle under hans öfverbefäl ytterligare afslutades med parad

SVEA LIFGARDES NYE SEKONDCHEF, ÖFVERSTE J. MONTGOMERY, ÖFVERTAGER REGEMENTET.

Till bild å nästa sida.

Härtigen af Nerike, som den 1 aug. fyllde 50 år, tillbringade bemärkelsedagen i kretsen af sina furstliga anförvänder på härtigparets af Västergötland sommarresidens Fridhem. Konungen och drottningen tillika med prins Lennart anlände på förmiddagen ombord på 'Drott' till viken utanför Getå och begävo sig efter att vid landstigningsplatsen haiva hälsats förutom af prins Carl och prinsessan Ingeborg af traktens honoratiöres, sommargäster och allmog till Fridhem, dit prins Eugen, kronprinsparet och prins Bernadotte med familj redan förut anländt. Bland all den rika och hjärtliga hyllning, som på den nådda halfsekelsdagen från när och fjärran ägnades prinsen-jubilaren, märktes hyllningsadresser från sällskapet Idun och Folkbildningsförbundet. Furstebesöket på Fridhem sträckte sig äfven ut öfver påföljande dag med högtidlighållande af prinsessan Ingeborgs då infallande födelsedag.

Augusti månad innesluter ytterligare en furstlig bemärkelsedag, drottning Victorias födelsedag den 8 aug. Högtidsdagen firades på drottningens sommarresidens Solliden på

förkofras. Den högtidliga ceremonien för fanan.

En svensk-norsk-dansk skyttetäfling med 30 skyttar från hvar och en af de tre nordiska landens hufvudstäder tog den 6 aug. sin början i Kristiania. Första dagen var anslagen till välkomstfäst och öfningsskjutningar. Den 7 aug. ägde s. k. representationsskjutning rum. Af de i denna täfling deltagande uttogos de tio bästa skyttarne från hvarje land för den påföljande dag anordnade sluttäflan om nordiska mästerskapet. Här förutom förekommo extra skjutningar på olika distanser 100-600 meter. Resultatet är, när detta skrives, icke känt.

Idén till dessa nordiska skyttetäflingar, hvilka förekomma hvartannat år med 30-mannagrupper från de tre skandinaviska hufvudstäderna, har utgått från den danske skytteentusiast P. Drewes.

Efter fotograf.

Källa: Kem. A.-B. Bngt Skiftersparre, Skim.-Gdp

DE SVENSKA SKYTARNES ANKOMST TILL KRISTIANIA I OCH FÖR DELTAGANDE I DEN NORDISKA SKYTTEFESTEN.

DET KUNGLIGA FAMILJEMÖTET PÅ FRIDHEM.

EN OVANLIG GRUPPBILD AF DEN KUNGLIGA FAMILJEN, tagen å hertigparets af Vestergötland sommarresidens under familjemötet med anledning af prins Eugens 50-årsdag den 1 aug. T. h. en ur alla synpunkter osedvanligt vacker familjedyll från Fridhem. — Foto. Winge, Norrköping.

MÄRKLIGA FORNFYND.

Öfver: Fotografier.

Öfver: Bengt Sjöbergparre

VENUS ANADYOMENE, FÖRRA ÅRET FUNNEN I CIRENE
OCH I SKÖNHET TÄFLANDE MED VENUS MILO.

Till alla de sköna Venusbilder, som antiken lämnat oss i arf, har nu sällat sig en ny, som är så underbart vacker, att hon nästan ställer alla de andra i skuggan. Ja, Venus Milo har fått en svår medtämlerska i *Venus Cirene*, som jag vill kalla henne, emedan hon är funnen i Cirene, och för min ringa del anser jag denna senare staty fullt ut jämnbördig med den förstnämnda. Och det oakadt hon saknar hufvud. Men det förhåller sig verkligen därmed, såsom den lärde professor Paribeni, direktören för Termini-muséet i Rom, yttrade till mig: "Det är förunderligt med denna staty, man tänker icke på, att hon ej äger hufvud, man saknar det icke!"

Professor Paribeni berättade mig, hur Venus Cirene blef funnen förra året och därefter fördd till det storartade Termini-muséet i Rom.

De italienska soldaterna hade en dag militära öfningar i Cirene i Lybien, då de plötsligt sågo något hvitt glänsa från en liten kulle, hvarest ett jordras nyss ägt rum. Dagen förut hade det nämligen gått fram ett förfärligt oväder, åtföljdt af våldsamma rägnskurar, öfver trakten och detta hade orsakat det nämnda raset. Soldaterna ilade till, upptäckte att det hvita var en marmorstaty och lyckades med föga besvär att utgräfvat och upptaga den härliga *Venere Anadyomene*.

"Det är naturmakterna, hvilka tjänstgöra som arkeologer numera", log professor Paribeni.

Venus Cirene står nu ensam exponerad i ett mindre rum i Termini muséet eller med andra ord — i Roms Nationalmuseum. Väggarne i detta rum äro gråblåa och

Forts. å sid. 734.

Text till nedanst. bild.

Ett märkligt fornfynd har i dagarne gjorts i Norge, i det att man på en höjdsträckning vid Vormen i närheten af Eidsvold påträffat ett tiugatal grafvar från brons-åldern. Den anställda vetenskapliga undersökningen har givit vid handen att grafvarne härstamma från den äldre brons-åldern eller från tiden omkr. 1.000 år före Kristi födelse. Grafvarne, hvilkas kamrar invändigt äro klädda med stenplattor, täckas af 1½ m. högt stenrös. De flesta af dem hafva varit öppnade förut och hafva därvid blifvit plundrade. Endast ett par grafvar synas vara orörda och man väntar att i dem möjligen finna värdefulla fornsaker.

Öfver: Fotografier.

Kälskt: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergparre, Sthlm.—Gbg

DE NYLIGEN I VORMEN I NORGE FUNNNA BRONSGRAFVARNE.

Det har alltid varit Hvar 8 Dag synnerligen angeläget att på olika platser i världen förskaffa sig goda korrespondenter, och vi ha god anledning tro oss i äfven detta hänseende stå öfver hvarie annan illustrerad tidskrift i Sverige.

I samband med de ypperliga bilderna från de Svenska dagarne vid den stora världsutställningen vid Stilla hafskusten, lämna vi ett porträtt af red. Gunnar Wickman, vår intresserade, förträfflige korrespondent där sedan utställningens början i februari.

Herr Wickman tillhör den gamla Wickmanska köpmansläkten i Lund, och har trots en 12-årig utomlandsvistelse i skilda länder bevarat sin kärlek till det gamla hemlandet — hvilket nogtsamt ger sig tillkänna i flitiga korrespondenser till hemmapressen.

Utom till vår tidning, är herr W. äfven korrespondent till "Illustrated London News"

GRUPPBILD FRAMFÖR SVENSKA VILLAN AMERIKANSKA SÅNGARFÄSTEN. Vi namnbundet på Stilla hafskusten (1); A. Pihlström, chef-Gisslow, sekr.-sångarf. (4); F. d. musikdir. Aug. och bördig från Göteborg (5); H. B. D:s korreberg (Crambe) från

Vidst. portr. t. venster: REDAKTÖR GUNNAR i San Francisco; t. höger: FRU MARIE

Nedre bilden: "SVENSKA DAGEN VID SAN är tagen vid den stora estraden vid Band concourse, namnteckna; Legationssekr. i Washington, grefve Generalkommisarien, löjtnant R. Bernström (3); mäst. Martin Carlson från Moline, Ill. (5); Dr Red. A. Olsson,

Efter fotografien.

SAN FRANCISCO-UTSTÄLLNINGEN.

AF DELTAGARNE I DEN STORA SVENSKTECKNA: E. Högberg, pres. f. Svenska Sångarfördirigen (2); Fru Maja Sundelius, solist (3); L. Wetterman, San Fransiscos äldste svensk (88 år) spondent, herr G. Wickman (6); Red. C. Ram-Handelstidningen (7).

WICKMAN. H. S. D:s utmärkte korrespondent
SUNDELIUS. Solosångerska vid Sångarfesten.

FRANCISCO-UTSTÄLLNINGEN. Grupp-bilden där "Svenska Dagens" program försiggick. Vi Claes Bonde (1); Generalkonsul W:m Matson (2); Exguvernör A. O. Eberhart (svenskfödd) (4); Borg-A. O. Lindström, president i sv.-am. utst.-kom. (6); sekr. i dito (7).

samt till "Sydsvenska Dagbladet" i Malmö.

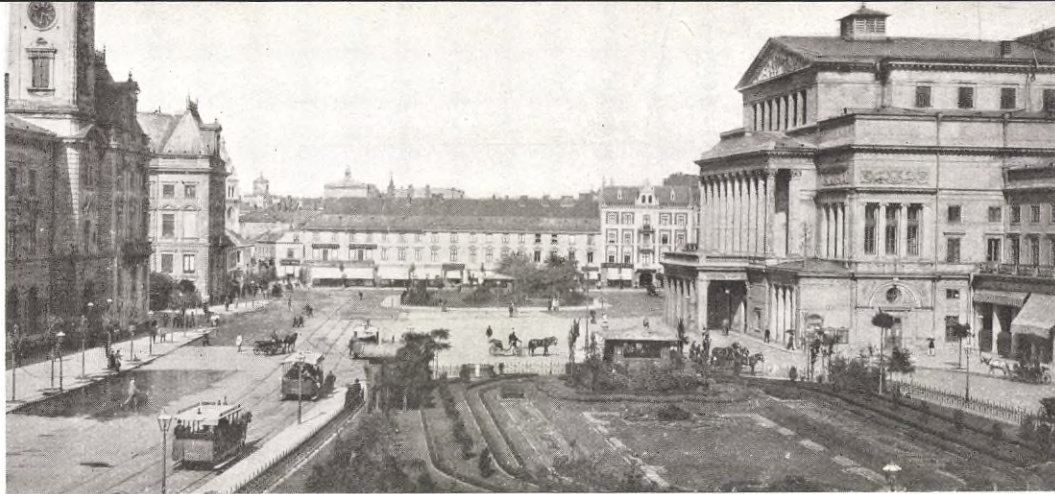
"Den svenska veckan" hvilken med den stora världsutställningen som ram vid Mid-sommaren anordnats i San Francisco utöfvade genom sitt vädjande till de fosterländska känslorna en utomordentligt stark dragningskraft på våra landsmän där ute och församlade dem i flera tiotusental från unionens alla delar till den californiska metropolen. Bland de otaliga fäster som den svenska veckan hade att bjuda på, intogs främsta rummet af de därunder anordnade tvänne stora svenska konserterna, med utomordentlig framgång gifna af Sångarförbundets kör under dir. Axel Pihlströms ledning och med de eminenta förmågorna M:me Marie Sundelius, mr Gustaf Holmqvist och mr Joel Mossberg som solister.

Klök: Kem. A.-B. Bengt Sjövarparre, Skin.-Göp.

WARSCHAU, EN KRÖNT MILSTOLPE I SEGERTÅGET.

Warschau som sedan den 5 aug. befinner sig i Tysklands segerrika hand, var tidigare hufvudstad i det forna konungariket Polen och sedan 1813 hufvudstad i det ryska generalguvernementet Warschau. Staden som räknar 900,000 inneväpnare och i fråga om storleken kommer näst efter Petersburg och Moskva som ryska rikets tredje stad har ett det härligaste läge vid Weichsel med den egentliga staden liggande på den vänstra stranden och förstaden Praga på motsatta sidan af den af fyra monumental broar öfver-spända floden. Staden som förskönas af parker, alléer och planteringar innesluter ett stort antal kyrkor, katedraler, synagogor och kloster, andra offentliga byggnader, däri-

Vid krigets utbrott var staden omgifven af det starkaste fästningsartilleri.

Vid många tillfällen tidigare har Warschau befunnit sig i fiendehand. Åren 1655 och 1656 gaf sig sålunda staden åt svenska hären under Karl X Gustaf, och 1702 åt Karl XII. Åren 1764, 1793 och 1794 besattes Warschau af ryssarne, år 1806 af fransmännen och 1809 af österrikarne. Sedan i febr. 1813 har staden varit i ryssarnes ägo. Sedan denna tidpunkt har staden vid tvänne tillfällen, 1830—31 och 1863—64 varit skådeplatsen för blodigt bestraffade uppror mot det ryska öfverväldet.

Efter fotografier.

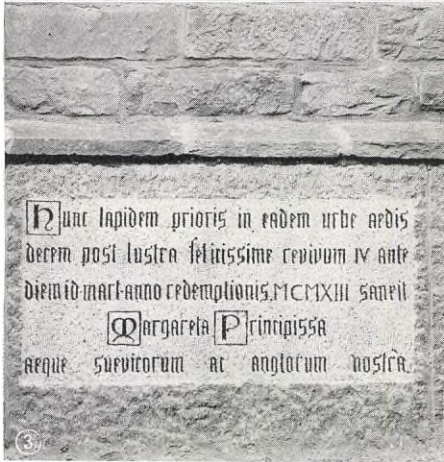
Riicht: Bengt Silfverparre

1. PRINS LEOPOLD AF BAYERN som ledde besegringen af och intaget i Warschau,
2. BRÖN ÖFVER WEICHELN MED UT-SIKT ÖFVER PRAGA HVARIFRÅN RYS-SARNE NU BESKÖTO GAMLA STADEN.
3. MARSZALKOWSKAGATAN.
4. SLOTTET LAZIENKI från Stanislaw Augusts tid.
5. SAXISKA TRÄDGÅRDEN.
6. TEATERPLATSEN. T. h. Teatern, t. v. rådhuset.
7. TORGET I STARE MIASTO (Gamla staden).

bland det k. slottet, förut säte för den ryske generalguvernören, samt vidare en mängd praktfulla slott och palats, hvilka tillhört den gamla mäktiga polska adeln, men nu delvis indragits till ryska staten, ett ryskt universitet samt talrika andra bildningsanstalter. Warschau är en betydande industristad samt centrum för såväl den inre polska handeln som för det polska varuutbytet med Ryssland och med utlandet. I militäriskt hänseende har staden varit Rysslands förmästa utpost i väster. De ryska befästningsanläggningarne hvilka påbörjades år 1832 ha sedan dess oaförligt utökats och förbättrats, dubbla rader modärna fort utrustade med

1. GUDSTJÄNST UNDER BAR HIMMEL VID S:T PAULS KATEDRALEN, förrättad af biskopen af London, inför militära och civila massor af befolkningen i världsmetropolen. 2. GENERAL JOFFRE ÅSER EN KONTINGENT TYSKA KRIGSFÄNGAR. tagna under strider i Elssas, tåga förbi. 3. ITALIENS KRIGSSKALD OCH SKALDEKRIGARE, D'ANNUNZIO i uniform, på väg till fronten. 4. EN TYSK FLYGARE INFÄNGAD, en nog icke alltför vanlig händelse.

1. AFTÄCKNINGEN I RONNEBY AF MINNESSTENEN ÖFVER PEHR THOMASSON.
2. SVENSK KUST-FÖRSVARARE.
3. EN NYINFÄLLD INSKRIPTION Å ENGELSKA KYRKAN I STOCKHOLM. i svensk öfversättning lydande :
Denna sten ur en tidigare kyrka i samma stad, hvilken efter t'o luster lyckosamt flyttats att åter tjäna samma ändamål, nedlades i återlösningens år 1913 den ellofte Mars af den af svenskar och engelsmäns tillgifvenhet lika varmt omfattade kronprinsessan Margareta.
4. EN JÄTTETALL. Text å sid. 736.
5. SVENSKT POST-STATIONSFÖRE- ST NDAREMÖTE I KARLSTAD. Efter fotografier.

Minnesstenen öfver den blekingske allmogeskalden och folkliedsskildraren Pehr Thomasson aftäcktes den 1 aug. i Ronneby rådhus park i närvaro af ett stort antal intresserade. Vid högtidligheten höllos tal af landshöfdingen greve A. Wachtmeister samt af riksdagsmannen direktör A. E. Lind-

vall, hvilken senare tagit initiativet till vårdens resande. Minnesstenen, hvilken är skulpterad af konstnären Sven Andersson, bär utom den hänsöfne skaldens bild i relief samt namn dedikationen: Blekinge befolkning reste denna minnessten år 1915.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å sid. 734.

G. A. VON PLATEN.
F. d. Öfverste. — Malmö.
75 år 24 Juli.*

C. W. G. GRÖNVALL.
F. d. Öfverste. Göteborg.
70 år 4 Aug.*

O. V. MELIN.
Nytjänad öfverste o. chef f. Bo-
husläns reg.*

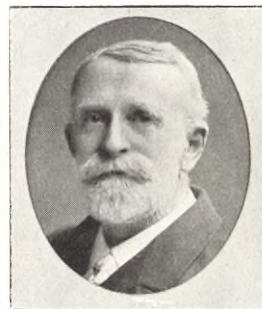
P. J. HEGARDT.
Ny t. f. Chef. f. Hallands reg.*

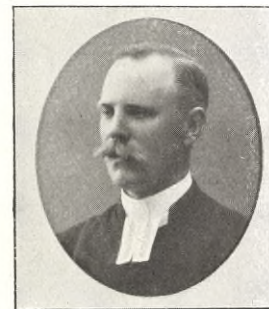
J. E. BJÖRKQUIST.
Kontr. prost. Kyrkoherde. — Gi-
deå. — 70 år 7 Aug.

L. J. KÄLLDAL.
Kontr. prost. Kyrkoherde. — Hol-
70 år 15 Aug.

E. G. L. W. LINDROTH.
F. d. Rektor. — Vadstena.
70 år 5 Aug.*

K. J. R. SEGRELL.
Rektor. — Karlskrona.
50 år 14 Aug.*

P. H. E. BRÄNDSTRÖM.
Generalmajor. Envoyé. — Sit Pe-
tersburg. — 65 år 15 Aug.*

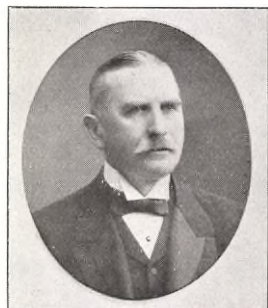
D. U. V. LINDER.
Generallotsdirektör. — Stockholm.
60 år 8 Aug.*

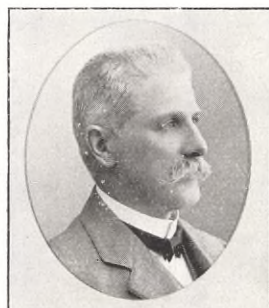
J. A. HELIN.
Kommendörkapten. — Stockholm.
55 år 6 Aug.†

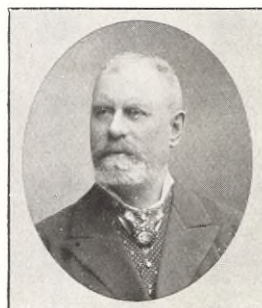
P. G. A. ANCKARSVÄRD.
Kammarherre. Envoyé. — Kon-
stantinopel. — 50 år 17 Aug.*

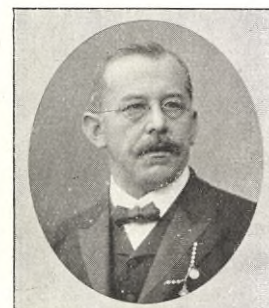
C. H. GRANHOLM.
Direktör. — Stockholm.
65 år 7 Aug.*

J. V. BERG.
Direktör. — Floda.
60 år 7 Aug.*

F. MURMAN.
Bageriåldkare. — Helsingborg.
60 år 10 Aug.*

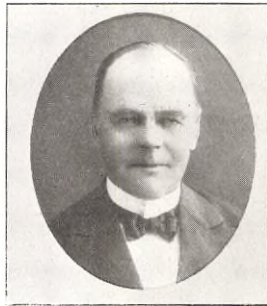
O. K. MARESCH.
Direktör. — Trelleborg.
50 år 22 Juli.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

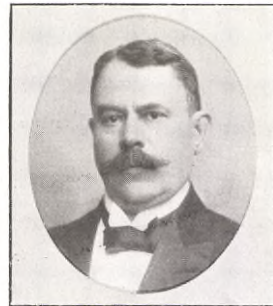
O. U. ANDERSSON.
Häradsdomare. — Enviken.
90 år 28 Juli.*

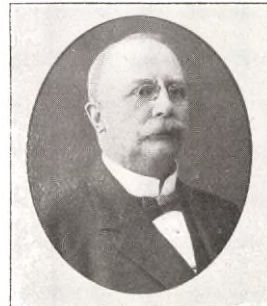
J. P. ZAKRISSON.
Bankdirektör. — Hvetlanda.
70 år 7 Aug.*

A. BENGZON.
Postmästare. — Uddevalla.
60 år 17 Aug.*

A. A. K. F. SANDBERG.
E. Provinsialläkare. — Käfliinge.
50 år 9 Aug.*

J. E. ENGSTRÖM.
Grosshandlande. — Köpenhamn.
60 år 5 Aug.*

J. A. HALLÉN.
Nyutnämnd Professor v. Musik.
Konservatoriet.*

M. G. A. ROOSVAL.
Direktör. — Stockholm.
55 år 4 Aug.*

A. V. L. RINGVALL.
Skådespelare. — Stockholm.
55 år 17 Aug.*

A. M. C. O. P. STENBOCK †.
Grejve. Öfverstekammarjunkare.
F. d. Envoyé. — London. — F.
38 † 28 Juli.*

M. S. H. BERGMAN-ÖSTERBERG †.
— Gymnastikdirektör
Kingsfield. — F. 49 † 29 Juli.*

D. J. NORDSTRÖM †.
F. d. Målaremästare. — Stock-
holm. — F. 52 † 30 Juli.*

E. FORSTNER †.
Direktör — Stockholm.
F. 62 † 24 Juli

J. M. AHLMARK.
F. d. Byråchef — Ryssby.
F. 38 † 13 Juli.*

K. G. BERGIN †.
F. d. Telegrafdirektör. — Grenna.
F. 44 † 17 Juli.*

E. T. A. SELLGREN †.
Prakt. Läkare. — Göteborg.
F. 71 † 29 Juli.*

C. A. MAGNUSON †.
Ingeniör. — Indien.
F. 71 † 7 Juli.*

(TILLHÖR VECKANS PORTRÄTTGALLERI.)

GUSTAF VON PLATEN. U-löjtn. v. Skån. drag-reg. 58, öfv.-löjtn. v. Kronpr. hus.-reg. 89, v. Sk. hus.-reg. 90, öfverste o. chef f. Kronpr. hus.-reg. 93—02.

CARL GRÖNWALL. U-löjtn. v. Göta art.-reg. 65, major v. 2. Göta art.-reg. 94, öfv.-löjtn. der 98, öfverste i armén o. afsked 03. Styr. led. i Trollhätte ojeslag-a.-b. sedan 70. Styr.-led. i Rante- o. kap.-försäkr.-anst. i Göteborg sedan 79, dess ordf. 94—98.

OLOE MELIN. F. 61, u.-löjtn. v. Elfsb. reg. 81, major v. Skarab. reg. 09, transp. t. Vestg. reg. 10, öfverstelöjtn. v. Skarab. reg. 11, öfverste i armén o. tf. chef f. Hallands reg. 14, i dagarne utn. t. öfverste o. chef f. Bohusläns reg. Under en följd af år chef f. Rosersbergs skjutskola. Uppfinnare af det bekanta Melinska stenografisystemet.

PETER HEGARDT. F. 68, u.-löjtn. v. Bohusl. reg. 89, löjtn v. genstab. 02, kapten 03, v. Vestg. reg. 07, major v. genstab 10, öfv.-löjtn. der 13, v. Hall reg. 04, i dagarne t. i. chef der. Militärattaché i Japan 04—05, stabschef v. III arméfördeln. 10—12, chef f. inf. skjutskola 13—15.

LUDVIG LINDROTH. U-löjtn. v. Skarab. reg. 81, rektor i skoln 88—05. Ordf. i styr. i Privata högre lärarinnehem i Stockholm sedan 99. Ordf. i styr. i Västena samskola sedan 11.

RIKARD SEGRELL. Stud.-ex. 87, fil. kand. 90, prestex. 96, prestv. s. å, v. pastor 96—1900, profår 1900—01, vik adj. o. ex. lär. 01—05, reg.-pastor 04—07; sedan 05 rektor v. Skeppsgosseskolan i Karlskrona. Led. af komm. f. utred. ang. skeppsg.-kåren 14.

EDVARD BRÄNDSTRÖM. U-löjtn. v. Ner. reg. 71, löjtn. v. genstab 89, militäratt. i St. Petersburg 85—91, öfverste 98, gen.-major 06, öfveradj. h. Kon. 08. Envoyé et min. plen. i St. Petersburg sedan 06. Biograf. o. hellsid.-portr. årg. IX:16.

VILHELM LINDER. U-löjtn. v. Flott. 76, komm.-kapt. I:a gr. 1900; generallotsdirektör sedan sistn. år. Stadsfullmäktig i Stockholm 94—1900, statsrevisor 94, 95. Led. af olika kommittéer rör Flottan. Led. af dir. i Stockholm navig.-skola 96, ordf. sedan 13; ordf. i styr. f. Tekn. högsk. sedan 08, ordf. i styr. f. Lotsverkets ensk. pens.-inst. sedan 08. Bibliof. led. af Krigsvet.-akad. o. Örl.-man.-sällsk. Komm. m. st. k. N. O.

ALBERT HELIN. U-löjtn. v. Flott. 80, komm.-kapt. I:a gr. 07. Chef i. mindep. v. Flott. stat. i Stockholm 01—10, chef f. marinförvalt. minaf. sedan sistn. år.

COSSVA ANCKARSVÄRD. Stud.-ex. 84, hofr.-ex. 89, andre sekr. i Utr.-dep. 96, förste sekr. der 01, leg.-sekr. i Berlin 03, kansliråd o. chef f. Utr.-dep. konsulataf. 04, envoyé i Konstantinopel o. gen.-konsul i Europ. Turkiet sedan 06.

HRNRK GRANHOLM. Stud.-ex. 72, utex. fr. Utluna landtblr.-inst. 74, banktj.-man, kassör o. kamrer 76—86. Stiftare af o. verkst. dir. i liförsäkr.-bol. Svecia, olycksförsäkr.-bol. Gothia, a.-b. Sjöpner o. a.-b. Nordisk yachtassurans. Ordf. i styr. f. Stockholms stadshypoteksfören., led. af styr. f. Gotlands banks af.-kontor sedan 09; led. af styr. f. Konungariket Sveriges stadshypotekskassa sedan 13. Ordf. i styr. i Stockholms fastighetseg. fören., ordf. i Johanness kommunalförening. Stadsfullmäktig i Stockholm 95—09, kyrkofullm. 93—14.

VOLRATH BERG. Stud.-ex. 73, utex. ir. Stockholms teknolog. inst. o. Bergsskola 77, gruifng. 79—82, disponent v. Vallåkra stenkols a.-b. 82—93. Disponent f. Nääs fabr.-a.-b. sedan 95, f. Alingsås bom.-väfv. a.-b. sedan 12. Styr.-led. i dessa bolag o. i Almedahls fabr.-a.-b. Led. af styr. f. Aug. Abrahamssons stiftelse å Nääs sedan 08. Landstingsman sedan 02, ordf. i komm.-nmd. led. af kyrko- o. skolråd. Led. af Riksd. F. K. 05—11.

Forts. fr. sid. 725.

därigenom iramhäves ytterligare statyns bländande hvithet. Det är just denna egendomliga hvithet, som först kommer en att studsas, då man träder inför konstverket. Har man väl någonsin förr sett en antik marmorbild lysa så skinande hvit! Den är märkvärdig denna pharosmarmor, hvilken skimrar och glänser som alabaster. Det lär vara sanden, hvilken närmast omgifvit statyn, under de årtusenden den låg gömd, som konserverat marmorn så väl.

Tyvärr har ingen af Roms alla fotografer lyckats att i fotografi återgifva Venus Cirenes underbara skönhet. Fotografierna äro matta och skänka blott en svag föreställning om statyns fulländade former och sällsynta harmoni. Särskildt skall det rent anatomiska i gestalten vara behandladt med största öfverlägsenhet och mästerskap. Statyn utöfvar en fullständigt fascinerande makt på åskådaren. Det har jag haft tillfälle att iakttaga så många gånger. Denna Venus har verkligen något af hög, ren gudom öfver sig, ja, något så obeskrifligt skärt och rent, att hon verkar oemotståndligt betagande. Egentligen är gestalten mera en Psykes än en Venus' och skulle jag tänka mig ett huvud till denna kropp, så skulle det vara det idealiskt vackra Psykehuvudet i Nationalmuséet i Neapel.

Ma.; antager, att Venus Cirene är ett grekiskt original från femte seklet före Kristus. Hon skulle alltså ha uppstått under den grekiska bildhuggarkonstens guldålder.

Förgäfvets har man å fyndorten anställt vidlyftiga

FRITZ MURMAN. Idkar bagerirörelse i Helsingborg sedan 86; mång-årig led. af Sv. bageririk-fören öfverstyr., sedan 07 ord. i fabr.- o. handtv.-fören. På sin tid led. af stadsfullm.

OTTO MARESCH. F. i Böhmen. Sedan 91 verkst. dir. f. Gleitsmanns färg- o. ferniss a.-b. i Trelleborg samt led. af dess styr.

OLERS OLOF ANDERSSON. Häradsdomare; i omkring ett halvt sekel nämndeman, 30 år ord. i komm.-stämma o. halftva tiden ord. i komm.-nämnden; omkr. 25 år landstingsman.

JONAS PETER ZAKRISSON. Landtblr. i Hvetlanda, nämndeman o. häradsdom. Ordf. i komm.-st. Led. af styr. i Östra här. sparbank 93—1900, styr.-led. o. verkst. dir. f. Hvetlanda bank a.-b. 1900, nu styr.-led. o. verkst. dir. i Sydsv. kred-a.-b. Landstingsman. Led. af Riksd. A. K. 97—1900.

ALVAR SANDBERG. Stud.-ex. 85, med. lic.-ex. 95, prakt. läkare i Kärlinge sedan sistn. år, e. prov-läkare i distr. 07. Led. af skolråd sedan 20 år, led. af municipalfullm., ordf. i helsov.-nmd.

ANDREAS HALLÉN. F. 46, elev v. utl. Konserv. 66—71, dirigent f. Musikören i Göteborg 72—78, o. 83—84, f. Filharm. sällsk. i Stockholm 85—95; kapellmäst. v. K. Teatern der 92—97, dfrigent f. det af honom bildade Sydsv. filharm. sällsk. i Malmö 02—07; lär. i komposition v. Konserv. i Stockholm sedan 09, i dagarne tilldelad professors n. h. o. v. Kompositör.

ALBIN ROOSVAL. Stud.-ex. 78, afd.-förestånd. v. olika utställningar samt medarb. i dagspressen o. i Sv. teleg.-byrån till 04. Verkst. dir. i Jaegers konstförlag sedan 05. Red. i tjeckisk konst. Sv. slott o. herrestaden, Konst o. konstnärer, Sveriges städer, Sv. hem. Sekr. o. ordf. i fotografifören., sekr. i Sv. konstnär. fören.

OTTO STENBOCK †. Stud.-ex. 55, kansliex. 59, u.-löjtn. v. S. Skån inf. reg. 57, andre sekr. i Utr.-dep. 62, leg.-sekr. i St. Petersburg 66, i London 70, leg.-råd der 77, min. res. o. gen.-konsul i Lissabon 83, h. minstre plen. i Konstantinopel 90, ord.-03.

MARTINA BERGMAN-ÖSTERBERG †. Gymnastikdirektör v. Londons folksk. 81—87, upprätt. i London ett gym.-inst. i utbild. af gym.-lärarinnor 95, inneh. sedan 95 ett gym.-inst. f. utbild. af kvinnl. gymnaster efter Lings system i Kingsfield, Kent i England, hvilken numera storartade institution hon enl. testamente donerat t. England. För Sverige har hon visat stort intresse genom donationer t. Fredrika Bremerförb. o. till den kvinnl. rösträttsrörelsen.

DANIEL JOHAN NORDSTRÖM †. Under många år t. 13 dekorationsmålare i Stockholm. Elektrotekniker o. uppfinnare.

JOHAN (JANNE) AHLMARK †. Stud.-ex. 58, kamm.-ex. 60, kamm.-skr. i Kammarkoll. 70, kammaråd 82, byråchef i domänstyr. 84—03.

GUNNAR BERGIN †. Stud.-ex. 60, e. o. assist. v. tel.-verket 66, under många år kommissarie å olika platser samt telegrafdirektör i Malmö 1900—04, därefter bosatt i Grenna. På sin tid led. af sociala föreningar i Vestervik. Vexjö, Norrköping o. Grenna; led. af Grenna stadsfullmäktige Jenvål egnat sig åt lärare- o. tidningsmannaverksamhet. Botaniker o. intresserad f. trädgårdsskötsel; var under sin vistelse i Norrköping inspektör f. stadens planteringar o. blomsteranläggningar.

THORSTEN SELLGREN †. Stud.-ex. 90, med. lic. 99, bitr. prov.-läkare i Göteborgs d. str. 03—10, läkare v. Allm. o. Sahlgrenska sjukh. otiatriska afd. sedan 10. Prakt. läkare i Göteborg.

AXEL MAGNUSON. Har sedan ett tiotal år varit anställd ss. maskingeniör v. engelska statens mejerihandtering i Indien, närmast afsedd för truppena.

gräfningsar för att möjligen finna det felande huvudet. Men hittills ha som sagt alla försök och forskningaringar visat sig resultatlösa.

Under vintern och våren såg jag mycket ofta Rodin sitta djupt försjunken i betraktandet af Venus Cirene i Termini-muséet. Ibland tog han upp en notisbok och gjorde några anteckningar och därefter hängaf han sig igen åt sin synbarliga beundran af den vidunderliga Venus.

Och en dag träffade jag framföör statyn en professor i konsthistoria från Michigan-universitetet i Amerika, hvilken var helt förtrollad af bildstoden.

“Bara för denna Venus’ skull har jag besökt muséet hvarje dag under min vistelse i Rom”, sade han. “I morgon skall jag resa, och därför har jag i dag så svårt att slita mig ifrån statyn. Det formigen smärtar mig.”

Krigets åskor har tystat allt tal om Venus Cirene och blott ett fåtal känner hennes tillvaro. Men då en gång det förskräckliga slaktandet upphör och samfärdseln emellan länderna och folken ånyo upptages, skola tusende och åter tusende resa till Rom. Och de skola se och hänföras af denna Venus och hennes rykte skall flyga öfver världen.

Mätte blott icke Italiens stora, oersättliga och för hela mänskligheten kostbara konstverk gå förlorade eller skadas under kriget. Ensamt tanken på dess oerhörda konstskatter borde ha varit bestämmande för Italien att icke kasta sig i ett äfventyrligt krig.

Annie Wall.

En fotograf.
KEJSAR FRANZ JOSEF (X) OCH TRONFÖLJARENS GEMÅL, ERKEHERTIGINNAN ZITA, FÖRE-
MÅL FÖR EN UTOMÖRDENTLIG HYLLNING Å SLOTTET "SCHÖNBRUNN" EFTER LEMBERGS
INTAGANDE. Utan tvifvel blef jublet ända starkare efter Warschau's och Ivangorods fall.

VÄRLDSKRIGET.

Den häftiga offensiv på ostfronten, hvarmed de förbundnas trupper afslutade det första krigsåret och som tog sig uttryck i en allmän framryckning mellan Weichsel och Bug, har fortsatt under det andra krigsårets första vecka.

Intresset har dock koncentrerat sig om andra punkter, framför allt kring befästningslinjen *Novo Georgievsk—Warschau—Ivangorod*, hvilkas två senare led fallit i de förbundnas händer.

Medan ställningen på den nordligare delen af fronten i föregående veckoöfversikt betecknades som oförändrad, ligger det nu i öppen dag, att de tyska trupper, som stå under general von Belows befäl, på Kurland—Kovnofronten hålla på att utföra en för ryssarne synnerligen farlig kringgående rörelse mot *Diinaburg* och *Vilna*, hvilken äfven hotar den ryska fästningen *Kovno*. Icke officiella telegram ha också uppgifvit, att den civila befolkningen på denna senare plats erhållit order att lämna orten.

Det synes dock icke ligga utom möjligheternas gräns, att de ryska trupperna på den norra delen af fronten som en följd af den senaste veckans händelser i en nära framtid skola kunna afsevärdt förstärkas.

På hvad, som alltjämt en smula oegentligt kallas *Narevfronten*, har det ryska återtagets fortsatt, men lungt och utan några betydande förluster; antagandet att det här som på öfriga delar af fronten varit fråga om ett sedan länge planerat återtag endast ytterligare bestyrkes.

Vid *Weichsel* har man att anteckna de verkligt stora framgångarna för de förbundna. Ryssarna ha successive dragit sig tillbaka ur Blonieställningarna, *Warschaws* yttre och inre befästningslinjer och slutligen efter heta återtagsstrider under onsdagen

och på torsdagen helt lämnat den polska huvudstadens västra del och dragit sig tillbaka till den inom Warschaubefästningarna på östra Weichselstranden belägna förstaden Praga, hvarest de bombardera den af tyskarne besatta delen. Under återtagets hade de sprängt broarne öfver floden.

De ryska trupper som något tidigare öfvergifvit *Ivangorod* hade lyckats förstöra de föräldrade och föga motståndskraftiga befästningarna. Uppgifvandet af *Ivangorod* skedde i två repriser: först öfvergäfvos fortet på västra Weichselstranden och under onsdagen besatte de under general von Woyrsch befäl

stående österrikiska trupperna fästningens huvuddel på flodens östra strand. Måhända har general von Woyrschs tyska armés framgångar norr om *Ivangorod* påskyndat fästningens uppgifvande.

Novo Georgievsk var vid veckans slut den enda fästning ryssarne helt behållit i Weichselkedjan. Ett telegram från Petersburg uppger, att den hotas med inneslutning af stora tyska stridskrafter. Samtidigt meddelar den tyska fredagsrapporten, att tyskarna genombrutit de ryska ställningarna söder om linjen *Nasiels—Bugs* mynning i *Narev* och framträngt till nedre *Narev*. Det är alltså svårt att afgöra, huruvida ryssarna ha för afsikt att låta cernera besättningen i *Novo Georgievsk* eller om de anse sin ställning på östra Weichselstranden så säker, att de kunna riskera att ytterligare fördröja återtagets.

På södra delen af fronten ha fältmarskalk *von Mackensens* trupper kunnat fortsätta framryckningen under häftiga strider med de återtagande ryssarna, som här fullfölja sin plan att förstöra allt, som kunde vara af betydelse här för fienden.

Öfvergifvandet af den västpolska fronten kommer ju icke som någon öfverraskning. Redan den 10 juli förberedde en officiös artikel i *Novoje Vremja* den ryska allmänheten på hvad, som skulle ske: att ryssarna skulle draga sig tillbaka till den starka *Brest—Litovsk* ställningen. Det detaljerade programmet har följts synnerligen minutiöst och ryssarna ha verkligen stort fog för sitt påstående att det hastiga intagandet af *Warschau* och *Ivangorod* icke varit betingadt af någon stor öfvermakt, som af tyskarna förts fram just på dessa punkter, utan berott på tilldragelserna på andra delar af den polska fronten.

Om alltså *Warschau* och *Ivangorods* fall icke kommer som något öfverraskande, icke kommer att väcka till lif någon panikartad stämning inom

SEGELSPORT.

"GURI", DEN NORSKA FÖRSVARAREN AF KATTEGATT-POKALEN. "Guri" är konstruerad och byggd af ing. Joh. Anker.

K. Norsk Seilforening, som är innehafvare af Kattegattpokalen, anordnar i år seglingarna om densamma, sedan G. K. S. S. utmanat till täfling. Första seglingen ägde rum den 7 aug. å triangelbana utanför Moss. Andra seglingen göres å rätlinjig bana i Kristianiafiorden. Till pokalförsvare ha norskarne antagit den af ingenjör Joh. Anker konstruerade och byggda 8-metersjakten "Guri", som skall seglas af grosshandl. Th. Glad, Kristiania. G. K. S. S. representant blir 8-metersjakten "Tuttan", som af Göteborgs Segelklubb för- ening ställts till förfogande. "Tuttan", som är ritad af ing. A. Nysren, kommer att seglas af kapten Th. Glosemeijer.

ententeländerna, så betyd dock dessa händelser en afsevärd framgång för de förbundna härarna.

Under de närmaste veckorna torde återtagets i Brest—Litovsk-ställningarna fullbordas.

Från öfriga fronter meddelas intet af allmännare intresse.

På *väst-* och *sydfronterna* fortsätta de blodiga striderna utan förändring.

Till bild å s'd. 731.

En med hänsyn till storlek och växtsätt synnerligen egen- domlig tall finnes i närheten af Götlunda kyrka, Nerike på prästårdens ägor. Trädet, som v d roten har en omkrets af omkr. 2 m., delar sig två meter ovan marken i tio betyd- ligt grofva stammar. Tallens väldiga krona, hvilken har en omkrets af ca 45 meter, har under långa tider tjänat be- tande får till skydd emot sol och oväder, hvilket åt trädet förskafat dess namn "Får-tallen".

Under dagarne den 1 och 2 augusti täflades vid Sandhamn utanför Stock- holm om Svenska Seglareförbundets vandringspokal för "30 kv.-meters-klas- sen af skärgårdskryssareklasserna 1". en täflan, som bland Sveriges seglare- kretsar landet rundt rönt det lifligaste

Efter fotografier.

"SWAN", VÄSTERVIKSBÅTEN, SOM UTGÅTT SOM SEG- RARE I POKALTÄFLAN VID SANDHAMN.

intresse. Pokalen, som tillfaller det sällskap, som tre gånger, oafsett ordningsföljden, vunnit densamma med samma eller olika fartyg, hemfördes nu för tredje gången af en represen- tant för Västerviks Segelsällskap, som sålunda nu för alltid behåller pokalen. Denna gång vanns pokalen af "Swan" med ägaren, herr J. E. Edlund, vid ratten. Båten är kon- struerad af ingenjör G. Schüssler och byggd hos kapten Knut Holm, Gamleby.

Efter fotografier.

"BROR OSCAR" PÅ GRUND VID FURUSUND.

Efter fotografier.

INNEHÅLL: Redaktör Richard Gustafsson (biografi och helsidesporträtt). — Färsliga bemärkelsedagar. — Svenska veckan i San Fran- cisco. — Världskriget. — Bilder till den svenska och utländska dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga väföljd.

P. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORO.

I förra veckan egde åter en såölycka rum i Stockholms skärgård. i det Umanbolags ts- ängare Bror Oscar rån- de upp på grund invid Grytholmen, ungefär en svensk mil nedan Furusund. Ängaren som hade stycke gods last samt ett tiotal passag- erare ombord och var på väg från Stockholm till Raumo gick med full fart på grundet så att förskippet lyfites en meter högt. Passa- gerarne landsattes omedelbart och Neptun- bolagets ängare Neptuu an ände efter några tim- mar till olycksplatsen, samt lyckades draga ängaren af grundet.